

26.05.2016

Enligt sändlista

Hänvisning

Ärende **Utvecklingsprogram för yrkesutbildningens anordnarstruktur**

1. Inledning

En reform av yrkesutbildningen på det andra stadiet är en del av statsminister Juha Sipiläs strategiska regeringsprogram. Syftet är att yrkesutbildningen blir en helhet som bygger på kompetens och som utgår från klienten. Det här är ett sätt att effektivisera yrkesutbildningen. En central utgångspunkt är att man i alla delar av landet och för alla klientgrupper kan erbjuda kvalitativt högstående yrkesutbildning, som motsvarar arbetslivets och individernas behov och som därtill verkställs på varierande sätt. Systemet med yrkesutbildning resulterar i kunnig arbetskraft för arbetsmarknadens behov och stöder kompetensutvecklingen hos dem som redan är verksamma i arbetslivet. Yrkesutbildningen fungerar i nära samarbete med arbetslivet och utvecklar det.

Enligt planen (15.4.2016) för verkställande av spetsprojekten med avseende på det strategiska regeringsprogrammet reformeras den helhet som yrkesutbildningen utgör: detta gäller både den lagstiftning som styr verksamheten och de existerande överlappningarna, som man kommer att avveckla. Resultatet är en ny lag som förenar lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning. Den centrala utgångspunkten är att kompetensen och klienten står i centrum. Syftet är att verkställa examensreformen inom yrkesutbildningen och att förenkla regleringen och administrationen av examenssystemet. Detta sker genom att examina breddas och genom att man skär ner på antalet examina. Vidare avser man förenhetliga sättet att påvisa kompetens och att verkställa utvärderingen av kompetensen. Samtidigt gör man de processer som ansluter sig till anpassade, individcentrerade studier klarare: de ska kunna tillämpas på alla klientgrupper. Därtill tar man i bruk en ny utbildningsavtalsmodell.

Nya uppgifter påförs också yrkesutbildningen, som styrs och finansieras av utbildningsväsendet. Uppgifterna inverkar på utbudet och styrningen av utbildningen. Från och med början av år 2018 omfattar det grundläggande systemet för yrkesutbildning samt den anslutande styrningen och finansieringen dels den arbetskraftsutbildning som förbereder en person för en examen eller för vissa examensdelar, dels den yrkesutbildning som inte leder till en examen och som erbjuds som arbetskraftutbildning. Systemet administreras av undervisnings- och kulturministeriet.

Enligt regeringsprogrammet sammanförs finansieringen och styrningen av yrkesutbildningen till en sammanhållen helhet, som underlyder undervisnings- och kulturministeriet. Yrkesutbildningens finansieringssystem reformeras helhetsbetonat så att de separata finansieringssystemen för den nuvarande yrkesinriktade grundutbildningen, den yrkesinriktade tilläggsutbildningen, läroavtalsutbildningen och de yrkesinriktade särskilda yrkesläroanstalterna sammanfogas till ett system. Finansieringssystemet omfattar också finansieringen av den examensinriktade arbetskraftsutbildningen liksom delar av den arbetskraftsutbildning som inte leder till en examen. Den ifrågavarande finansieringsandelen riktas in på att utbilda TE-tjänstens klientel. Inom finansieringen till utbildningsanordnarna betonar man verksamhetens genomslagskraft och effektivitet. Vidare ska man skära ner antalet bestämmelser som begränsar en klientorienterad, resultatrik och effektiv verksamhet. Yrkesutbildningens reglerings- och styrsystemen reformeras så att all yrkesutbildning framdeles regleras med hjälp av ett tillstånd att ordna utbildning.

Den reformerade lagstiftningen träder i kraft i början av år 2018 och reformen genomförts i sin helhet vid utgången av år 2018.

2. Ett program för att utveckla yrkesutbildningens anordnarstruktur

Med början från år 2017 skär man enligt regeringsprogrammet ner finansieringen för yrkesutbildningen som en del av den anslutande yrkesutbildningsreformen. För att stabilisera den offentliga ekonomin har regeringen beslutat att skära ner på de offentliga utgifterna. Enligt planen för den offentliga ekonomin är nedskärningen 190 miljoner euro inom yrkesutbildningen.

Det tidsbundna statsstödet som har riktats in på en utvidgning av ungdomarnas läroavtalsutbildning och på inläring på arbetsplatserna betalas inte längre ut från början av år 2018. Det tidsbundna kompetensprogrammet för unga vuxna slutar vid utgången av år 2018. Samma gäller det tidsbundna programmet för att stärka vuxna personers kompetensgrund.

Jämfört med år 2016 kommer statsandelsfinansieringen för yrkesutbildningen att år 2018 minska med cirka 215 miljoner. Utöver detta kommer också finansieringsnivån för arbetskraftsutbildningen att vara på nedåtgående.

I syfte att trygga yrkesutbildningens serviceförmåga och åtkomst inleder ministeriet ett utvecklingsprogram för yrkesutbildningens anordnarstruktur. Anordnarna av yrkesutbildning uppmuntras till frivilliga sammanslagningar av sin verksamhet, dock med beaktande av anordnarneutraliteten. Reformeringen av anordnarstrukturen stöds också så att det gängse värdet för de fastigheter som staten utan ersättning har överlåtit inte krävs tillbaka. Detta förutsätter att det överlåtelsepris som man får vid en försäljning, eller ett därmed jämförbart gängse värde pga. förändrade omständigheter, i första hand används till att utveckla yrkesutbildningen. Ministeriet förbinder sig att utan dröjsmål behandla ansökningarna.

Undervisnings- och kulturministeriets uppgift är att säkerställa att det dels finns ett nätverk av kvalitets- och serviceinriktade utbildningsarrangörer, dels finns utbildning som svarar på arbetslivets branschanslutna behov också i en situation där den offentliga finansieringen, som tilldelas verksamheten, skärs ner avsevärt. I lagen om grundläggande yrkesutbildning (630/1998) och i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) föreskrivs om förutsättningarna för beviljande av utbildningsanknutna anordnartillstånd. Utbildningsanordnarna ska ha tillräckliga yrkesanknutna

och finansiella förutsättningar för sin verksamhet. Vidare ska det finnas ett behov av utbildningen.

Undervisnings- och kulturministeriet inleder under hösten 2016 ett utvecklingsprogram gällande utbildningens anordnarstruktur. Det sker genom en kartläggning och utvärdering av verksamhetsförutsättningarna för anordnare av yrkesutbildning.

Utbildningsarrangörernas verksamhetsförutsättningar speglas med avseende på följande faktorer:

- Det områdes-, bransch- eller kundgruppsspecifika utbildningsbehovet
- Den ekonomiska bärkraften
- De yrkesinriktade förutsättningarna för att ordna utbildning
- Utbildningens kvalitet

Om ministeriet anser att förutsättningarna för att ordna utbildning inte till alla delar finns, inleds förhandlingar med de ifrågavarande utbildningsarrangörerna om nödvändiga åtgärder för att avhjälpa situationen.

I de här fallen lägger ministeriet eventuellt fram rekommendationer om sammanslagningar. Under hösten 2016 inleds förhandlingar om detta i den mån sådana behövs.

3. Tidtabell och åtgärder

Undervisnings- och kulturministeriet ber alla anordnare av grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad tilläggsutbildning tillstålla de uppgifter som bilagorna avser. Sista inlämningsdag: 30.6.2016.

De elektroniska blanketterna inklusive ifyllnadsanvisningar kommer att finnas på ministeriets webbsidor 1.6.2016

http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/ammattilinen_koulutus/?lang=fi

De blanketter som följer med detta brev fylls inte i: de fungerar närmast i informerande syfte gällande de uppgifter som kommer att samlas in.

Det finns ännu inte tillgängliga siffror på de graderade utgiftsminskningarna som år 2018 drabbar vissa utbildningsformer eller vissa utbildningsarrangörer. P.g.a. detta gör utbildningsarrangören upp sin uppskattning under förutsättning att den anordnarspecifika, utbildningsrelaterade statsandelnsfinansieringen minskar med 10 procent i förhållande till nivån år 2016.

Utbildningsarrangören ska också beakta att en del av arbetsförvaltningens nuvarande resurser för att skaffa arbetskraftsutbildning överförs från arbetskraftsväsendet till undervisnings- och kulturministeriets huvudklass i budgeten och till ministeriets statsandelssystem från och med år 2018. Enligt de för handen varande uppskattningarna överförs till undervisnings- och kulturministeriet cirka 80 miljoner euro för att användas till yrkesutbildning på det andra stadiet. Enligt uppskattning kommer arbetskraftsväsendet att år 2018 förfoga cirka 60 miljoner euro för den yrkesutbildande utbildningen.

När utbildningsarrangören fyller i blanketten för ekonomisk bärkraft (blankett 1) och blanketten för de yrkesanknutna och ekonomiska förutsättningarna (blankett 2) ska det ske under vissa antaganden beträffande den grundläggande yrkesutbildningen, den yrkesinriktade tilläggsutbildningen och den yrkesinriktade grundutbildningen, som sker i läroavtalsform, liksom också den yrkesinriktade tilläggsutbildningen. Antagandet är att de anordnarspecifika nedskärningarna är 10 procent i förhållande till statsandelarna år 2016. De anordnarspecifika statsandelarna har fyllts i på förhand. Tabellerna saknar uppgifter om finansieringsnivån år 2017 till följd av att graderingen av nedskärningarna gällande den anordnarspecifika finansieringen ändras från och med år 2018.

Så kallade primärkommuner behöver inte fylla i tabell 3 i ekonomiblacketten (blankett 1):

Sammandrag av den officiella balansräkningen 2012 – 2016 hos en anordnare av grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad tilläggsutbildning respektive en uppskattning för åren 2017 – 2010. Samkommuner, stiftelser, föreningar och aktiebolag fyller i tabellen.

Ministeriet ber anordnarna uppmärksamma att nivån för åren 2018 – 2020, som har fyllts i på förhand, kan i ansenlig omfattning avvika från utbildningsanordnarens slutliga finansiering för de ifrågavarande åren. Den presenterade nivån måste i alla fall användas som preliminär information när man räknar ut den ekonomiska bärkraften. Om utbildningsanordnaren uppmärksammar fel i de förhandsfyllda blanketterna ska anmälan om det göras till ministeriet senast 17.6.2016. Kontaktperson: ville.heinonen@minedu.fi.

Utbildningsstyrelsen sänder som brevpост till utbildningsanordnarna en samlingslista gällande förfrågningen (Förfrågning 5/2016). I samlingslistan finns ett utbildningsanordnarspecifikt användarnamn och lösenord för lagring av uppgifterna.

Blanketterna har gjorts upp med utgångspunkt i gällande lagstiftning och nuvarande begrepp används i dem också gällande tidsperioden efter år 2018.

4. Sammanslagningarnas skattepåföljder

Undervisnings- och kulturministeriet har med finansministeriet inlett förhandlingar om hur det ska gå att minska de eventuella skattepåföljderna av att utbildningsanordnare går samman. Utbildningsarrangörerna informeras separat om hur förhandlingarna framskrider.

Ytterligare information:

Konsultativ tjänsteman
Ville Heinonen
tel. 02953 30105, ville.heinonen@minedu.fi
Undervisnings- och kulturministeriet

Överinspektör Tarja Koskimäki
tel. 02953 30166, tarja.koskimaki@minedu.fi
(Nyland, Norra Österbotten, Kajanaland och Lappland)
Undervisnings- och kulturministeriet

Undervisningsråd Jukka Lehtinen
tel. 02953 30183, jukka.lehtinen@minedu.fi
(Egentliga Finland, Satakunta, Mellersta Finland, Egentliga Tavastland,
Päijänne Tavastland, Birkaland)
Undervisnings- och kulturministeriet

Undervisningsråd Anne Mårtensson
tel. 02953 30104, anne.martensson@minedu.fi
(Kymmenedalen, Södra Karelen, Södra Savolax, Norra Savolax och Norra Karelen
Undervisnings- och kulturministeriet)

Undervisningsråd Elise Virnes
tel. 02953 30329, elise.virnes@minedu.fi
(Österbotten, Mellersta Österbotten och Södra Österbotten)
Undervisnings- och kulturministeriet

Skolrådet
Antti Markkanen
tel. 029 533 1423, antti.markkanen@oph.fi
Utbildningsstyrelsen

Specialsakkunnig
Lea Juhola, lea.juhola@oph.fi
tel. 029 533 1300
Utbildningsstyrelsen

Överdirektör Mika Tammilehto

Konsultativ tjänsteman Ville Heinonen

Bilagor

Blankett 1. De ekonomiska förutsättningarna för att anordna grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad tilläggsutbildning.
Blankett 1. De ekonomiska förutsättningarna för att anordna grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad tilläggsutbildning.
Blankett 2. Yrkesanknutna förutsättningar och behovet av utbildning
Blankett 2. Yrkesanknutna förutsättningar och behovet av utbildning

Sändlista

Axxell Utbildning Ab
 Folkhälsan Utbildning Ab
 Fria kristliga folkhögskolföreningen r.f.
 Optima samkommun
 Kvarnen Samkommun
 Samkommunen för yrkesutbildning i Östra Nyland
 Svenska framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab
 Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur
 Österbottens Svenska Kristliga Folkhögskolesällskap rf
 Helsingfors stad
 Åbo stad
 Vasa stad
 Vanda stad
 Oy Porvoo International College Ab
 Rastor Oy
 Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä
 Peimarin koulutuskuntayhtymä

Förkännedom

Utbildningsstyrelsen
 Uppföljningsgruppen och projektgruppen för reformen av yrkesutbildning
 Undervisnings- och kulturminister Sanni Grahn-Laasonen
 Specialmedarbetare Matias Marttinen
 Specialmedarbetare Heikki Kuutti Uusitalo
 Kanslichef Anita Lehikoinen
 Avdelningarna vid undervisnings- och kulturministeriet
 Arbets- och näringsministeriet
 Finansministeriet
 Elinkeinoelämän Keskusliitto ry
 Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry.
 Sivistystyönantajat ry
 Suomen Yrittäjät ry
 Suomen Kuntaliitto ry
 Kunnallinen Työmarkkinalaitos
 Kirkkohallitus/Kirkon työmarkkinalaitos
 Maa- ja Metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
 Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry
 Suomen Oppisopimuskoulutuksen Järjestäjät Ry
 Yksityisten Ammatillisten Oppilaitosten liitto ry
 Suomen Ammattikoulutuksen Johtajat SAJO ry
 Suomen Kansanopistoyhdistys ry
 Suomen konservatorioliitto ry
 Suomen Opiskelija-Allianssi - OSKU ry
 Toimihenkilökeskusjärjestö STTK Ry
 Akava ry
 Finlands Svenska Lärarförbund Fsl Rf
 Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ry
 Ammatillisen aikuiskoulutuksen johtajat ry